

WYŻSZA SZKOŁA BEZPIECZEŃSTWA
z siedzibą w Poznaniu

AKCEPTUJĘ
DZIEKAN

.....
(pieczęć data i podpis)

SYLABUS PRZEDMIOTU:

Nazwa przedmiotu:	Praktyka zawodowa													
Kod przedmiotu:														
Charakter przedmiotu:	obowiązkowy													
Wydział:	Studiów Społecznych w Poznaniu													
Kierunek:	Bezpieczeństwo narodowe													
Poziom kształcenia:	Studia II stopnia													
Specjalność:	Edukacja i promocja bezpieczeństwa z BHP													
Semestr realizacji przedmiotu:	III i IV													
Wymagania wstępne:	Znajomość podstawowych zagadnień z przedmiotów wprowadzających, których problematyka będzie przydatna podczas odbywania praktyki zawodowej													
Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Forma studiów													
	Stacjonarne						Niestacjonarne							
	Forma zajęć													
	Praktyka zawodowa						Praktyka zawodowa							
	BK					N	Σ	BK					N	Σ
	W	C		K	W			C		K				
		S	T			S	T							
Semester III	0	6	0	6	108	120	0	6	0	6	108	120		
Semester IV	0	6	0	6	108	120	0	6	0	6	108	120		
Razem	0	12	0	12	216	240	0	12	0	12	216	240		

Efekty uczenia się:		Symbol (odniesienie do) EPK/EKK/ESK¹	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (forma zaliczeń)
Umiejętności²:			
1	Potrafi wykorzystać umiejętności analizy środowiska pracy z punktu widzenia BHP, prowadzenia szkoleń w tym zakresie, przeprowadzenia oceny ryzyka zawodowego, prowadzenia spraw związanych z wypadkami w pracy, przeprowadzania kontroli przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, doradzania kierownikowi zakładu pracy w zakresie BHP	S_U04	Zaliczenie praktyki zawodowej na podstawie poświadczenia przez placówkę odbycia praktyki w wyznaczonym terminie

¹ EPK/EKK/ESK – efekty podstawowe uczenia się/efekty kierunkowe uczenia się /efekty specjalnościowe uczenia się (w zależności od semestru, na którym prowadzony jest przedmiot)

² W odniesieniu do praktyk zawodowych w sylabusie nie ujmuje się efektów uczenia się z zakresu wiedzy.

2	Potrafi wykorzystać umiejętności kierowania i współdziałania w grupach wprowadzających określone projekty promocji bezpieczeństwa	S_U11	Zaliczenie praktyki zawodowej na podstawie poświadczenia przez placówkę odbycia praktyki w wyznaczonym terminie
3	Potrafi szczegółowo przygotować dokumentację z zakresu BHP i bezpieczeństwa zakładu pracy, wykorzystując dostępne dane i narzędzia	S_U15	Zaliczenie praktyki zawodowej na podstawie poświadczenia przez placówkę odbycia praktyki w wyznaczonym terminie
4	Potrafi asystować i pomagać we wszystkich działaniach związanych z różnymi stanowiskami powiązаныmi z zadaniami dotyczącymi edukacji i promocji bezpieczeństwa oraz BHP	S_U16	Zaliczenie praktyki zawodowej na podstawie poświadczenia przez placówkę odbycia praktyki w wyznaczonym terminie

Kompetencje społeczne:

1	Jest przygotowany do wejścia w role zawodowe w organizacjach tworzących potencjalny teren aktywności zawodowej, związanych z problematyką edukacji i promocji bezpieczeństwa oraz BHP	S_K03	Udział w dyskusjach i konsultacjach podczas praktyk
2	Jest gotów do zarządzania grupą ludzi w projektach edukacyjnych i promocyjnych z zakresu bezpieczeństwa, oceny ryzyka zawodowego oraz BHP	S_K05	Udział w dyskusjach i konsultacjach podczas praktyk
	Jest przygotowany do praktycznego wykorzystywania umiejętności przedsiębiorcze w zakresie działań związanych z obszarem edukacji i promocji bezpieczeństwa oraz BHP	S_K08	Udział w dyskusjach i konsultacjach podczas praktyk

Metody dydaktyczne:

Realizowanie zadań powierzonych przez opiekuna praktyk z ramienia instytucji
Praca indywidualna i w grupach, dyskusje, analizy sytuacji rzeczywistych oraz dokumentacji
Konsultacje

PROGRAM PRAKTYKI ZAWODOWEJ

Kierunek studiów: **BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE**

Specjalność: **EDUKACJA I PROMOCJA BEZPIECZEŃSTWA Z BHP**

Studia: **STACJONARNE/ NIESTACJONARNE**

Ćwiczenia praktyczne

Ćwiczenia realizowane w Sali (C/S)

1	<p>Ćwiczenie 1: Zasady realizacji praktyk podstawowe regulacje</p> <p>Zagadnienie 1: Omówienie terminarza praktyk</p> <ul style="list-style-type: none"> - termin złożenia wniosku z wyborem formy realizacji praktyk, omówienie dokumentów wymaganych przy złożeniu wniosku - termin odpowiedzi na wniosek, omówienie sposobów przekazywania informacji i zasad przygotowania dokumentów dotyczących praktyk - termin realizacji praktyk, omówienie czasu trwania praktyk, wymiaru godzinowego, sposobu organizacji czasu realizacji praktyk - termin rozliczenia praktyk, omówienie zasad zaliczenia praktyk, terminów zaliczenia <p>Zagadnienie 2: Omówienie Regulaminu praktyk</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówienie zasad realizacji praktyk na poszczególnych semestrach studiów - omówienie zasad zwalniania studentów z praktyk z jednoczesnym zaliczeniem na podstawie udokumentowanego doświadczenia zawodowego 	2	2
---	--	---	---

	- omówienie dokumentacji potwierdzającej zrealizowanie praktyk zawodowych, omówienie Etapowej karty przebiegu praktyki zawodowej Zagadnienie 3: Przedstawienie sylabusu praktyk		
2	Ćwiczenie 2: Instruktaż z zakresu prowadzenia dokumentacji praktyk studenckich Zagadnienie 1: Omówienie pojęcia efektu kształcenia i sposobów osiągania efektów kształcenia w czasie praktyk zawodowych Zagadnienie 2: Instruktaż uzupełniania Etapowej karty przebiegu praktyk zawodowych, informacja o potencjalnych zadaniach realizowanych w trakcie realizacji praktyk Zagadnienie 3: Przedstawienie przykładowych dokumentacji potwierdzających zrealizowane praktyki	2	2
3	Ćwiczenie 3: Weryfikacja Etapowych kart przebiegu praktyk zawodowych Zagadnienie 1: Indywidualna weryfikacja gotowych Etapowych kart przebiegu praktyki zawodowej. Zagadnienie 2: Omówienie najczęściej występujących błędów i sposobów im przeciwdziałania.	2	2
4	Ćwiczenie 1: Zasady realizacji praktyk podstawowe regulacje Zagadnienie 1: Omówienie terminarza praktyk - termin złożenia wniosku z wyborem formy realizacji praktyk, omówienie dokumentów wymaganych przy złożeniu wniosku - termin odpowiedzi na wniosek, omówienie sposobów przekazywania informacji i zasad przygotowania dokumentów dotyczących praktyk - termin realizacji praktyk, omówienie czasu trwania praktyk, wymiaru godzinowego, sposobu organizacji czasu realizacji praktyk - termin rozliczenia praktyk, omówienie zasad zaliczenia praktyk, terminów zaliczenia Zagadnienie 2: Omówienie Regulaminu praktyk - omówienie zasad realizacji praktyk na poszczególnych semestrach studiów - omówienie zasad zwalniania studentów z praktyk z jednoczesnym zaliczeniem na podstawie udokumentowanego doświadczenia zawodowego - omówienie dokumentacji potwierdzającej zrealizowanie praktyk zawodowych, omówienie Etapowej karty przebiegu praktyki zawodowej Zagadnienie 3: Przedstawienie sylabusu praktyk	2	2
5	Ćwiczenie 2: Instruktaż z zakresu prowadzenia dokumentacji praktyk studenckich Zagadnienie 1: Omówienie pojęcia efektu kształcenia i sposobów osiągania efektów kształcenia w czasie praktyk zawodowych Zagadnienie 2: Instruktaż uzupełniania Etapowej karty przebiegu praktyk zawodowych, informacja o potencjalnych zadaniach realizowanych w trakcie realizacji praktyk Zagadnienie 3: Przedstawienie przykładowych dokumentacji potwierdzających zrealizowane praktyki	2	2
6	Ćwiczenie 3: Weryfikacja Etapowych kart przebiegu praktyk zawodowych Zagadnienie 1: Indywidualna weryfikacja gotowych Etapowych kart przebiegu praktyki zawodowej. Zagadnienie 2: Omówienie najczęściej występujących błędów i sposobów im przeciwdziałania.	2	2
RAZEM		12	12

ORGANIZACJA PRAKTYKI

1. Praktyka zawodowa na kierunku bezpieczeństwo narodowe, specjalność *Edukacja i promocja bezpieczeństwa z BHP* realizowana jest na III oraz IV semestrze studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.
2. Studenci po II semestrze odbywają praktykę zawodową w wymiarze 4 tygodni – 27 godzin tygodniowo. Praktyka może być realizowana w trybie śródrocznym lub w trybie ciągłym, a jej zakończenie winno nastąpić najpóźniej do końca III semestru studiów. Dzienna i tygodniowa liczba realizowanych godzin praktyki może być elastyczna zgodnie z wewnętrznymi ustaleniami czy możliwościami placówki przyjmującej studenta, jednak w sumie musi ona wynosić 108 godzin w każdym z trzech semestrów.
3. Studenci po III semestrze odbywają praktykę zawodową w wymiarze 4 tygodni – 27 godzin tygodniowo. Praktyka może być realizowana w trybie śródrocznym lub w trybie ciągłym, a jej zakończenie winno nastąpić najpóźniej do końca IV semestru studiów. Dzienna i tygodniowa liczba

realizowanych godzin praktyki może być elastyczna zgodnie z wewnętrznymi ustaleniami czy możliwościami placówki przyjmującej studenta, jednak w sumie musi ona wynosić 108 godzin w każdym z trzech semestrów.

4. Do liczby godzin praktyki nie wlicza się czasu przeznaczonego przez studenta na niezbędne przygotowanie się do zajęć w danej placówce.
5. Ze względu na charakter praktyki, może być ona odbywana wyłącznie na terenie jednej placówki. Podstawą podjęcia praktyki jest skierowanie z Uczelni.
6. Praktyka może być realizowana w placówkach o całodobowym trybie pracy, fakt ten jednak nie powoduje możliwości odpowiedniego skrócenia planowego wymiaru czasu praktyki.
7. Wskazane jest, aby praktyka odbywała się pod kierownictwem opiekuna (pracownika) posiadającego wyższe wykształcenie oraz pełne kwalifikacje wymagane na danym stanowisku. Zakładowy opiekun praktyki udziela pomocy studentom w zależności od stopnia trudności realizowanych zadań i możliwości poszczególnych praktykantów.
8. Praktyka ma charakter czynny, tzn. że w szczególności hospitacje i tym podobne formy biernego udziału w zajęciach powinny stanowić nie więcej niż 25% ogólnego czasu praktyki.
9. **CELE PRAKTYKI**
  - a. Zapoznanie się ze specyfiką placówki i jej funkcjonowaniem w aspekcie formalnoprawnym i merytorycznym.
  - b. Wchodzenie w role zawodowe w organizacjach tworzących potencjalny teren aktywności zawodowej absolwenta studiów.
  - c. Nabywanie wiedzy o warsztacie pracy na określonych stanowiskach, poprzez: ćwiczenie umiejętności dokonywania trafnych obserwacji, opanowywanie umiejętności przygotowywania materiałów do pracy (konspektów, scenariuszy, programów, planów), prowadzenie zajęć, szkoleń, ćwiczenie umiejętności korzystania z dostępnych źródeł informacji i narzędzi. Wykonywanie takich samych zadań, jakie wykonują osoby zatrudnione w danym miejscu.
  - d. Zdobycie praktycznych umiejętności związanych z zagadnieniem bezpieczeństwa zakładu pracy i BHP tj.:

W semestrze III

    - asystowanie i pomoc we wszystkich działaniach operacyjnych służby BHP
    - poznanie systemu zarządzania BHP zgodnego ze specyfiką danego zakładu pracy
    - nauka praktycznej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i ergonomii

W semestrze IV

    - udział w pracach oceniających ergonomiczną analizę uciążliwości pracy oraz wypadkowości związaną z czynnikiem ludzkim
    - uczestnictwo w pracach związanych z przeglądami stanu BHP – kontrolami, audytami;
    - realizacją dydaktyki osób dorosłych.
  - e. Przygotowanie do samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz umiejętności profesjonalnych i badawczych.
  - f. Aktywny udział w bieżących, ważnych z punktu widzenia funkcjonowania placówki, wydarzeniach, w szczególności takich jak kursy, szkolenia, konferencje, narady, wyjazdy.
10. Student prowadzi „Etapową kartę przebiegu praktyk zawodowych”.

MIEJSCE ODBYWANIA PRAKTYK

1. Każdego rodzaju przedsiębiorstwo prywatne lub publiczne, urzędy, ośrodki oraz inne instytucje, w których wyodrębniony jest dział, sekcja lub inna jednostka organizacyjna zajmująca się bezpieczeństwem i higieną pracy.
2. Inne organizacje, placówki czy zakłady pracy, których profil działania jest zbliżony do zakresu specjalności studiów – w uzgodnieniu ze specjalistą ds. praktyk.

ZADANIA ZAKŁADU PRACY

1. Wyznaczenie zakładowego opiekuna praktyk.
2. Ustalenie szczegółowego planu praktyki.
3. Umożliwienie studentowi podjęcia czynności określonych w „Celach praktyk” i ich kontrolowanie.
4. Omawianie ze studentami wykonywanych przez nich zadań.
5. Sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem planu praktyki oraz udzielanie pomocy w przygotowaniu i realizacji zajęć przez studentów.
6. Zaliczenie praktyki w formie opinii z oceną oraz wpisem do „Etapowej karty przebiegu praktyk zawodowych”.

Forma zaliczenia przedmiotu:	ZALICZENIE
Warunki zaliczenia praktyki:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzenie rozmowy ze specjalistą ds. praktyk i wspólne ustalenie planu praktyki (zadania do wykonania, metody realizacji, terminarz, uwagi) . 2. Zapoznanie się z miejscem odbywania praktyki. 3. Przeprowadzenie wywiadu z dyrektorem/ kierownikiem placówki nt. podstawowych celów, zadań, planów pracy, programów realizowanych przedsięwzięć. 4. Po uzyskaniu zgody ze strony opiekuna – udział w zebraniach, naradach. 5. Zapoznanie się z formami współdziałania wybranej placówki z innymi instytucjami. 6. Realizowanie zadań powierzonych przez opiekuna praktyk z ramienia instytucji. 7. W zależności od typu placówki wskazane jest by student pracował z podopiecznymi placówki pod okiem opiekuna praktyk. <p>Student może wystąpić z wnioskiem do dziekana za pośrednictwem specjalisty ds. praktyk o zwolnienie z obowiązku odbycia praktyki z jednoczesnym jej zaliczeniem, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jest pracownikiem w rozumieniu przepisów Kodeksu Pracy, a zakres jego obowiązków pracowniczych (służbowych) jest zgodny z kierunkiem kształcenia zawodowego Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa oraz spełnia wymagania programu praktyki. Podstawą do zwolnienia w tym przypadku jest przedłożone zaświadczenie o zatrudnieniu, oraz potwierdzony przez pracodawcę zakres obowiązków. 2. Wykonuje prace na podstawie umowy cywilnoprawnej (umowa zlecenia, umowa o dzieło, kontrakt), a przedmiot tej umowy i zakres obowiązków jest zgodny z kierunkiem kształcenia zawodowego Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa oraz spełnia wymagania programu praktyki. Podstawą do zwolnienia w tym przypadku jest przedłożenie zaświadczenia o zatrudnieniu, oraz potwierdzonego przez pracodawcę zakresu obowiązków. 3. Prowadzi działalność gospodarczą na własny rachunek lub w formie spółki cywilnej, której przedmiot jest zgodny z kierunkiem kształcenia zawodowego Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa oraz spełnia wymagania programu praktyki. Podstawą do zwolnienia w tym przypadku jest przedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem przez studenta kopii wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub umowy spółki (bez danych o kapitale spółki, strukturze udziałów i ich wartości), oraz opisany przez studenta zakres czynności (zadań) wykonywanych w związku z prowadzoną działalnością. 4. Jest równocześnie studentem lub absolwentem innej szkoły wyższej i w ramach kształcenia odbył lub odbywa praktykę zawodową, której zadania były/są zgodne z kierunkiem kształcenia zawodowego Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa oraz spełniają wymagania programu praktyki. Podstawą do zwolnienia w tym przypadku jest posiadana i przedłożona przez studenta dokumentacja z odbytych praktyk (wpisy do indeksu, dzienniczek praktyk, teczka praktyk, opinie, zaświadczenia). Podstawą do zaliczenia praktyk mogą być również odpowiednio udokumentowane staże, wyjazdy szkoleniowe i obozy naukowe zagraniczne. 5. Jest wolontariuszem, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. <i>o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie</i> (Dz.U. nr 96, poz. 873 z późn. zm.) i wykonuje zadania, odpowiadające świadczeniu pracy na rzecz organizacji pozarządowych lub innych Korzystających. Podstawą do zwolnienia w tym przypadku jest przedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem przez obie strony kopii Porozumienia, zawartego pomiędzy Korzystającym a wolontariuszem. Data jego zawarcia nie powinna być wcześniejsza niż trzy lata licząc od daty rozpoczęcia studiów. Ponadto student przedkłada opisany przez siebie zakres czynności (zadań) wykonywanych w ramach wolontariatu.
	Literatura wspomagająca odbywanie praktyki zawodowej:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bogdan Rączkowski „BHP w praktyce” poradnik dla pracowników służb BHP Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia kadr Sp. z o.o. Gdańsk 2009 2. Zawieska W.,(red).2007. <i>Ryzyko zawodowe. Metodyczne podstawy oceny.</i> W-wa Wyd. CIOP. 	

3. Bory Borysiewicz M., Kasprzyk W., Żurek J., *Zintegrowane oceny ryzyka i zarządzania w obszarach przemysłowych*, CIOP, Warszawa 2001.
4. Romanowska-Słomka I., Słomka A. (2008) *Zarządzanie ryzykiem zawodowym*. Tarbonus. Kraków-Tarnobrzeg.
5. Smoliński D., *Ocena ryzyka zawodowego*, OD i DK, Gdańsk 1999.
6. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jednolity : Dz.U z 1998 r. Nr 21 poz. 94 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. nr 89, poz. 589).
8. Ustawa z dnia 24 czerwca 1983 r. o Społecznej Inspekcji Pracy (Dz. U. nr 35, poz.163 z

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	S	N
Udział w praktykach zawodowych	216	216
udział w ćwiczeniach praktycznych realizowanych w sali (S)	12	12
konsultacje, instruktaże, narady, seminaria, egzaminy, zaliczenia	12	12
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	240	240
Punkty ECTS za przedmiot:	8	8

Uwagi:

Data złożenia sylabusu:

Data i podpis wykładowcy: